

آستان قدس رضوی در دهه پایانی ماه صفر برنامه‌های متنوعی دارد

مادر خدمتیم...

برشی از سیره سیاسی امام رضا (علیه السلام)

امام طاغوت ستیزان

راهنمای تشریف از ورودی شیخ حر عاملی به روضه منوره

به پابوس حضرت می‌رویم

مسابقه شماره ۱

برای شرکت در مسابقه
به صفحه ۸ ویژه‌نامه
مراجعه کنید

خادمان فرهنگی رضوی به استقبال زائران پیاده می‌روند

«کریمه اهل بیت(س)» برپا می‌شود که در این ایستگاه‌ها به تفکیک خواهر و برادر از زائران پیاده حضرت رضاع) پذیرایی خواهد شد. به گفته معاون تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی برای هر ایستگاه، برنامه فرهنگی، درمانی، اطعام غذای گرم، بهداشتی و ... پیش‌بینی شده است که در بدو ورود زائران این خدمات ارائه می‌شود. وی ادامه داد: همه خادمان به صورت شیفت‌های ۱۲ ساعته، مشغول خدمت‌رسانی به زائران خواهند بود که در این ایستگاه‌ها و در هر شیفت، بیش از ۵۰ خادم به

همزمان با حضور کاروان‌های پیاده در مشهد مقدس، به همت خادمان افتخاری معاونت تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی سه ایستگاه پذیرایی و اسکان برای میزبانی از زائران برپا می‌شود. معاون تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی با اعلام این خبر اظهار کرد: هر سال با توجه به ایام شهادت ثامن الائمه(ع) زائران زیادی از اقصی نقاط کشور با پای پیاده به حرم این امام همام مشرف می‌شوند. حجت الاسلام والمسلمین سیدجلال حسینی افزود: برای میزبانی از زائران پیاده، سه ایستگاه استقبال از زائران پیاده به نام‌های «عالم آل محمد(ص)»، «میعادگاه مهر» و

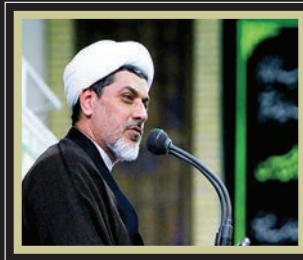
زائران امام هشتم(ع) خدمت‌رسانی می‌کنند.

شاعران آیینی کشور در غم مصیبت اهل بیت(ع) شعر می‌سرایند

به همت اداره پاسخگویی به سؤالات دینی آستان قدس رضوی، شب شعر «انسیم دعبل» به مناسبت دهه آخر صفر با حضور شاعران استانی و کشوری در حرم امام رضاع) برگزار می‌شود. رئیس اداره پاسخگویی به سؤالات دینی آستان قدس رضوی با اعلام این خبر گفت: این شب شعر در پنج شب آخر دهه پایانی ماه صفر در شبستان گرم مسجد گوهرشاد با حضور شاعران برجسته آیینی مشهد و کشور برگزار خواهد شد. حجت الاسلام والمسلمین مهدی حسن‌زاده با اشاره به اینکه این برنامه از تاریخ ۲۳ آبان‌ماه تا شام شهادت امام رضاع) برگزار می‌شود، ادامه داد: «انسیم دعبل» بلافاصله بعد از نماز مغرب و عشا به مدت یک ساعت برگزار خواهد شد. وی افزود: علیرضا قزوه، استاد مؤید، محمدمهدی سیار، سعید بیابانکی، حمیدرضا برقی و ... در این شب شعر حضور خواهند یافت و به شعرخوانی می‌پردازند.

در روزهای پایانی ماه صفر در حرم پای منبر بزرگان بنشینیم

همزمان با فرا رسیدن دهه پایانی ماه صفر و در آستانه شهادت حضرت رسول‌الله(ص)، امام حسن(ع) و امام رضاع) از سوی معاونت تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی ویژه برنامه‌های سخنرانی و عزاداری در حرم مطهر رضوی اعلام شد. معاون تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی از برگزاری برنامه‌های «شکوه ایثار» در رواق امام خمینی(ره) خبر داد و گفت: اگر چه در همه رواق‌ها و اماکن متبرکه حرم رضوی ویژه برنامه عزاداری برای زائران برگزار می‌شود، اما محوری‌ترین برنامه حرم امام رضاع) تحت عنوان «شکوه ایثار» در رواق امام خمینی(ره) تدارک دیده شده است. حجت‌الاسلام والمسلمین سید جلال حسینی با اشاره به اینکه در دهه پایانی صفر روزانه پنج برنامه سخنرانی و عزاداری در رواق امام خمینی(ره) تشکیل می‌شود، افزود: حجج اسلام والمسلمین دکتر رفیعی، کارزونی، محمدی، ماندگاری، اسلامی‌فر و فرزانه سخنران ویژه برنامه‌های عزاداری این ایام هستند.

اعتکاف فعالان رسانه در حرم امام رضا(ع)

دبیر قرارگاه رسانه‌های معین الضعفا گفت: اعتکاف خادمان رسانه‌ای امام رضاع) با هدف تولید محصولات چند رسانه‌ای از ۲۳ لغایت ۲۵ آبان‌ماه در بارگاه منور امام هشتم(ع) برگزار می‌شود. حسن دست‌پروری اظهار داشت: اعتکاف ۳ روزه «خادمان رسانه‌ای امام رضاع)» با حضور متخصصان و فعالان حوزه محصولات چند رسانه‌ای با هدف ترویج فرهنگ رضوی و تولید محصولات چند رسانه‌ای در حرم مطهر رضوی برگزار می‌شود. وی گفت: متخصصان تولید محصولات چند رسانه‌ای در عرصه‌های موشن‌گرافیک، نماهنگ، یادکست و پوستر از سراسر کشور می‌توانند با مراجعه به شناسه @khadem_resaneh در تلگرام جهت ثبت‌نام اقدام کرده و ۲۳ لغایت ۲۵ آبان‌ماه در این مراسم معنوی با رویکرد تولید محصولات چند رسانه‌ای در حرم مطهر رضوی حضور یابند. گفتنی است: اعتکاف خادمان رسانه‌ای امام رضاع) به همت مرکز ارتباطات رسانه آستان قدس رضوی برگزار می‌شود.

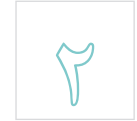
همسایگان حضرت خورشید با پای پیاده به آستان بوسی می‌روند

به زیارت حضرتش خواهند رفت. میدان توحید، چهار راه برق، میدان بسیج و چهار راه مصلی چهار مسیری است که زیر گام‌های عزاداران مجاور ثامن‌الحجج(ع) طی خواهد شد. گفتنی است؛ این تشریف با عنوان «قرار زیارت» در روز جمعه ۲۶ آبان‌ماه، همزمان با ۲۸ صفر ساعت ۹ صبح انجام می‌شود.

همسایگان حضرت رضاع)، همزمان با دهه آخر صفر و در آستانه شهادت ولی نعمت خویش امام علی‌بن‌موسی‌الرضاع) با پای پیاده به مضجع شریف آن حضرت مشرف می‌شوند. شهروندان شهدی در آستانه شهادت مولا و مقتدای خویش حضرت رضاع) برای عرض تسلیت در چهار مسیر منتهی به بارگاه منور رضوی و با پای پیاده

سه‌شنبه
۲۳ آبان ۱۳۹۶
۲۵ صفر ۱۳۹۶
۱۴ نوامبر ۲۰۱۷
شمس‌آره ۱۰۶

زیارت جوادیه

سلام بر تو ای نور تابان

السَّلَامُ عَلَى غَوْثِ اللَّهْفَانِ وَمَنْ صَارَتْ
بِهِ أَرْضُ خُرَاسَانَ خُرَاسَانَ، السَّلَامُ عَلَى
قَلِيلِ الزَّائِرِينَ وَ قَرَّةِ عَيْنِ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ
نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَى الْبَهْجَةِ
الرَّضْوِيَّةِ، وَالْأَخْلَاقِ الرَّضِيَّةِ، وَالْعَصْوَنِ
الْمُتَّقِرَةِ عَنِ الشَّجَرَةِ الْأَخْمَدِيَّةِ،
السَّلَامُ عَلَى مَنْ أَنْتَهَى إِلَيْهِ رَأْسُهُ
الْمُلْكِ الْأَعْظَمِ وَعِلْمُ كُلِّ شَيْءٍ
لِتَمَامِ الْأَمْرِ الْمُحْكَمِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ
أَسْمَاؤُهُمْ وَسِبْطُهُ السَّائِلِينَ، وَهَبَا كُلَّهُمْ
أَمَانَ الْمَخْلُوقِينَ، وَحَجَّجَهُمْ إِبْطَالَ شَبِّهِ
الْمُلْحَدِينَ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ كَسَرَتْ لَهُ
وَسَادَةُ وَالِدِهِ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ حَتَّى خَصَمَ
أَهْلَ الْكُتُبِ وَتَبَّتْ قَوَاعِدُ الدِّينِ، السَّلَامُ
عَلَى عِلْمِ الْأَعْلَامِ وَمَنْ كَسَرَ قُلُوبَ
شِبَعَتِهِ بِغُرْبَتِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

در بی‌نهایت غم و اندوه غوطه‌ور بودم، صدای مرا شنیدی و دست نیاز مرا گرفتی. سلام بر تو، ای نور تابان در تاریکی اندوه. تو آن آفتاب بی‌غروب که پیکر پاکت مدفنش را تا به ابد درخشان ساخته، آن را خراسان کرده است. خراسان با نور دیده‌های جد بزرگوارت فاطمه(س)، با وجود مشعشع‌تان، خراسان شد، که پیش از آن خاکی بیش نبود. سلام بر درخشندگی و نور تو و اخلاق پسندیده‌ات که شاخه‌های سر به فلک کشیده از درخت نبوتی. سلام بر مولایم، کسی که علم و آگاهی‌اش از فهم من در گذر است و ولایتش بر ما در حد کمال و تمام است. خدای را سپاس که من نیازمند درگاه خداوندی، با نام خوش شما و به وسیله وجود آسمانی‌تان به خواسته‌هایم دست پیدا می‌کنم. نامت دست‌آویز من است، وجودت راهنمای من و پیکرت امنیت‌بخش من است. بارالها، حقا که تو نعمت را بر ما شیعیان غم‌زده تمام کرده‌ای، دل‌های شکسته‌مان تا به قیامت دردمند غربت مولایمان است. سپاس تو را، درود و صد سلام بر کسی که مقام والای پدرش، امیرالمؤمنین را به ایشان دادی و پایه‌های دین به وسیله او استوار و محکم شد. سلام بر او که با شمشیر علم و حکمت به مصاف مردان ادیان دیگر رفت تا حقانیت تدین اسلام را به جهانیان اثبات کند.

مادر خدمتیم...

در مجموعه بزرگ آستان قدس رضوی، چه آنهایی که کارمند هستند و چه آنهایی که به عنوان خدمتگزاران افتخاری این دستگاه؛ مشغول به فعالیت هستند، همه بر اساس وظایف محوله مشغول ترویج و نشر سیره ولی نعمت‌مان حضرت ثامن الحجج (ع) هستند. حال یک نفر بالای منبر عهده‌دار این نقش است و فرد دیگری با پهن کردن فرش مستمعان همان سخنرانی. در طول سال همه مثل عقربه‌های ساعت به دنبال یکدیگر و در پی ایفای وظایف خود هستند. اما موسم دهه کرامت و دهه آخر ماه صفر شرایط در آستان قدس فرق می‌کند. برنامه‌ها بیشتر و شتاب خدمت مضاعف می‌شود. امسال و در روزهای پایانی ماه صفر، محوریت در برنامه‌های آستان قدس رضوی همت و حضور مردم گذاشته شده که به لحاظ سرمایه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در همه اجزا و برنامه‌ها شریک هستند. علاوه بر برنامه‌های عمومی از جمله سخنرانی، حلقه‌های معرفت، ذکر مصیبت، ارائه خدمات معمول به هیئات عزادار، بیش از ۵۰ برنامه برای قشرهای مختلف مجاوران و زائران سوگوار در نظر گرفته شده است که در ادامه برخی از آنها را برای آگاهی و حضور هر چه باشکوه‌تر شما، معرفی می‌کنیم.

ستادی با مأموریت ویژه

ستادی با عنوان «ستاد دائمی مناسبت‌ها» با محوریت سازمان فرهنگی آستان قدس رضوی تشکیل شده است. این ستاد در تمام مناسبت‌های سال چند برنامه محوری را از جمله در مناسبت‌های ایام توروژ، دهه کرامت رضوی و دهه پایانی ماه صفر برگزار می‌کند.

برای وحدت

راهبرد آستان قدس نقش‌آفرینی در تعظیم شعائر و برپایی مراسم عزاداری حضرت رضا(ع) لذا قرارگاه فرهنگی با حضور تمام همکاران فرهنگی از جمله حوزه علمیه، سازمان تبلیغات اسلامی، دفتر تبلیغات اسلامی و... تشکیل شده تا یک وحدت رویه‌ای را به وجود آورد.

یک راهبرد انقلابی

نشر اندیشه و روحیه انقلابی امام رضا(ع) و الگو قرار دادن سیره اهل بیت(ع) در مبارزه با ظلم و ارائه الگوی انقلابی در اندیشه دینی از دیگر راهبردهای برنامه‌های آستان قدس رضوی است.

میهمان داریم

امسال زائران پیاده از ۲۱ استان کشور در شرف ورود به مشهد مقدس هستند که آستان قدس رضوی با برنامه‌ریزی‌های انجام شده و مشارکت خیران تدابیر لازم برای ارائه خدمات تغذیه، اسکان و درمان به ۱۰۰ هزار زائر پیاده دهه آخر صفر اندیشیده است.

میهمان حضرتید

پیش‌بینی می‌شود بیش از یک‌هزار هیئت در مشهد مقدس حضور بهم برسند. تمام هیئات مذهبی عزاداری دهه آخر صفر یک وعده در میهمانسرای حضرت میهمان خواهند بود و به هر هیئت مذهبی یک کیسه برنج و نمک متبرک آستان قدس رضوی اهدا خواهد شد.

قرارگاهی برای اهالی رسانه

آستان قدس رضوی در راستای خدمت رسانی و تسهیل فرایند اطلاع رسانی توسط اصحاب رسانه در ایام پایانی ماه صفر قرارگاه فرهنگی رسانه‌ای معین الضعفاء(ع) را در صحن جامع رضوی راه اندازی کرده است. در این قرارگاه نمایندگانی از خبرگزاری‌ها، مطبوعات، صدا و سیما و اتحادیه رادیو و تلویزیون کشورهای اسلامی حضور دارند.

در حرم

برنامه‌های حول مضجع منور رضوی با مسئولیت معاونت تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی اجرا می‌شود.

به رسم ادب

«رسم دعبل» عنوان شب شعری است که در این ایام شاعران آیینی کشور، سروده‌های خود را پیشکش حضرت می‌نمایند.

همه زیر یک خیمه

برنامه «خیمه امت» اولین بار برای عزاداری سایر ملیت‌هایی که در حرم مطهر رضوی عزاداری می‌کنند برگزار خواهد شد.

با مشارکت مردم

امسال سازمان فرهنگی آستان قدس رضوی عهده‌دار برنامه‌های محوری و اصلی دهه آخر ماه صفر این آستان شده است. حداقل ۵۰ برنامه با مشارکت گروه‌های مختلف مردم، نخبگان، دانش‌آموزان، خدام حرم مطهر و سایر نهادها و سازمان‌های مرتبط شهری و ملی در دست اجرا دارد.

قرار زیارت

در جمعه همین هفته، همه مردم مشهد در «قرار زیارت» گرد هم آمده و برای عرض تسلیت روز رحلت پیامبر(ص) همراه با زائران پیاده به حرم مطهر مشرف می‌شوند.

نشان ماتم

امسال و با ابتکار خدام و همراهی معاونت اماکن و امور زائران آستان قدس رضوی، سردر منازل خدام «علم نصرت» نصب خواهد شد. به این امید که این علم به صورت همه‌گیر بر سردر تمامی منازل و مغازه‌ها نصب شود.

سوگواری مادران و زنان

روز یکشنبه مصادف با سالروز شهادت ولی نعمت‌مان حضرت امام رضا(ع) در اجتماع عظیم «زنان فاطمی، سوگواران رضوی» در رواق حضرت زهرا(س) حرم مطهر از ساعت ۹ تا ۱۱ گردهم می‌آیند.

و...

برگزاری مناظرات امام رضا(ع) با ادیان مختلف در راستای انعکاس ویژگی‌های علمی امام رضا(ع)، آیین شب شهادت تحت عنوان خطبه خوانی در بقاع متبرک سراسر کشور با حضور خدام رضوی، آیین عزاداری در روز شهادت امام رضا(ع) در دانشگاه‌های سراسر کشور، توسعه خدمت خادم و مخدوم با حضور همسران مادران و خواهران شهدا، قرائت سوره محمد(ص) در شب شهادت پیامبر بزرگ اسلام(ص) با همکاری نهادهای فرهنگی و رادیو و تلویزیون از دیگر برنامه‌های تدارک دیده شده برای این روزها و شب‌ها است.

کلیشه دوسر

علیرضا خسروی - وقتی بخواهید از مجاور حرم آقا در مورد حال می گوید حتماً خیلی از حرف ها کلیشه ای و تکراری خواهد بود و داشتنی و دل نشین بودند که نتوانستیم بی خیال این گزارش شو سری به خیابان های اطراف حرم زدیم تا با مجاوران حرم مطهر ر دادیم که بتوانیم حس و حال و حرف های آنها را در کلمات منتقل این حال خوب بر بیاییم.

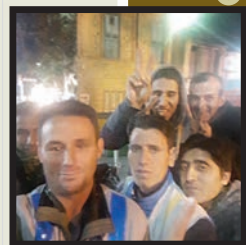

اینجا روزی خانواده مان می رسد

«آقا؟ حرم؟»

«نه حاج آقا... از روزنامه قدس مزاحم می شوم، می خواستم چندتا سؤال در مورد حال و هوای کار کردن اطراف حرم بپرسم... مشکلی نیست؟»

«نمی توانم جواب بدهم چون نمی خواهم کلاهم را از سرم بردارم تا چهارم دیده بشود! این شغل دومم است و دوست ندارم کسی متوجه بشود...»

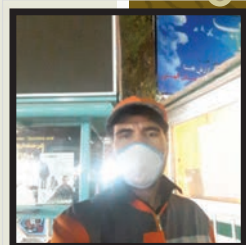

تا دلتان بخواهد موتورسوارهایی در میدان شهدا حضور دارند که کارشان رساندن مسافران به حرم است. به سراغ یک نفر دیگر رفتیم که برعکس نفر اول، حسای دلش یک تربیون برای حرف زدن می خواست! حرف هایمان را که شروع کردیم، رفقایش هم دورمان جمع شدند. ازشان در مورد حال و هوای رساندن مسافران به حرم امام رضا (ع) پرسیدیم. یکی از آنها می گوید: «همه به ما می گویند خوش به حالتون که امام رضا (ع) را دارید. راستش اگر حرم آقا نبود ما هیچ کاری برای انجام دادن نداشتیم. من شغلم گچ کار بود، دوستم (با دست به بغل دستی اش اشاره می کند) سقف کاذب می زد ولی بازار که خراب شد کارمان هم بهم ریخت. روزی ۱۰ ساعت اینجا مشغول به کار هستیم و خدا رو شکر روزی خانواده مان می رسد.»

سینه موتوری ها پر از خاطرات مختلف است. از کسانی که سرشان را کلاه گذاشتند تا مسافرانی که تمام دارایی های خودشان را در شهر گم کردند. یکی از آنها با اشتیاق می گوید: «بارها شده که آدم هایی را بدون پول به حرم رساندیم. مثلاً یکبار، یک پاکستانی که گم شده بود و هیچ پولی نداشت را رایگان به هتلش رساندم.» برای اینکه از کار و زندگی شان نیفتند، سعی می کنم بی خیال ادامه حرف زدن شوم، خداحافظی می کنم و از آنها دور می شوم ولی یکی از آنها دلش آرام نمی گیرد. به سمتم می آید و می گوید: «تو رو خدا یکبار هم بیا از مشکلات ما گزارش بگیر!»

دنبال ثواب هستیم

راحت ترین فرد برای باز کردن قفل حرف هایش را پیدا کردم. پاکبانی که به راحتی خودش را در اختیار مصاحبه قرار می دهد تا حرف هایش را بگوید. چرا؟ شاید چون هیچ چیزی برای لو دادن ندارد که بخواهد ترس به دلش بیفتد. از او درباره سابقه کارش در اطراف حرم می پرسم که می گوید: «۲۱، ۳۱ سال است که در منطقه ثامن و همین منطقه دور حرم کار می کنم. روزی که به این منطقه منتقل شدم، هیچ دارایی نداشتیم. هر روز صبح که برای کار به اینجا می آمدم از امام رضا (ع) می خواستم که خانه دار بشوم. حالا خدا رو شکر هم خانه دارم و هم ماشین. وضع مالی ام مساعد است و همه آنها را از خود آقا دارم.» می گویم شلوغی اطراف حرم اذیتش نمی کند؟ ترجیح نمی دهد که در محیط خلوت تر کار کند؟ از ته دل می گوید: «هرچی شلوغ تر باشد که بهتر است. وقتی شلوغ تر است، کار ما بیشتر می شود که همین موضوع ثواب ما را هم زیاده تر می کند. وقتی داریم به زائران حضرت خدمت می کنیم، این چیزها اصلاً برایمان مهم نیست.»

درباره برخورد مردم با او و کارش هم می گوید: «خدا رو شکر مردم خیلی لطف دارند. بارها شده که جارو را از دستم گرفتند تا کمک کنند. زائران عرب زبان هم خیلی از تمیزی شهر تعجب می کنند و حسای تشکر می کنند که اطراف حرم آئمه (ع) به این اندازه تمیز است.»

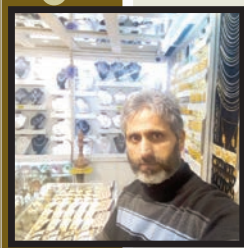
مردم با ما درد دل می کنند

با اینکه تأکید می کنم که قرار است در مورد حال و هوای زیارت امام رضا (ع) حرف می دهد که در جهدهای راهنمایی و رانندگی داخل آن نشسته اند. می گوید وقتی ولی دلم راضی نمی شود چون دلم می خواهد با کسی حرف بزنم که در دل شل است. به هر زحمتی، یکی، دو نفر را راضی می کنم تا در مورد تجربه شان حرف ببدی نیستیم که مانع پارکشان در نزدیک حرم می شویم. البته بعضی از پدر و مادر می گیرند و به ما می گویند که دعواش کنیم. البته برعکسش هم هست که بعضی یکی از سربازهای جوان در مورد شلوغی، حرف جالبی می زند: «باور می کنید که زمان هم اینجا زودتر می گذرد، وقتی دارید به زائران حضرت خدمت می کنید، یکی دیگر از پلیس ها می گویند: «مردم گاهی با ما درد دل می کنند. البته بارها ما دادن می توانیم برایشان انجام دهیم تا شاید کمی آرام شوند.»

تداستی

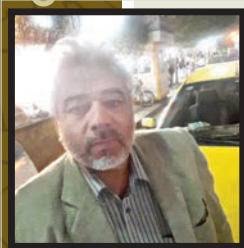
س و هوای همسایگی اش با این صحن و سرا پیرسید، با خودتان
لی راستش را بخواهید آنقدر همین کلیشه‌های تکراری دوست
یم!
ضوی از حس و حال مجاورت بگوییم. تمام سعی خود را انجام
کنیم ولی باز هم می‌دانیم که نمی‌شود صد در صد از پس انتقال

آب روی آتیش

در میان صدها مغازه مختلف اطراف حرم باید یکی را انتخاب
کنم ولی خب، کدام یک؟ کاسب راست می‌گوید. مغازه او تنها
مغازه‌ای است که از پشت دخلش می‌توانید گنبد حرم را کامل و
شفاف تماشا کنید. می‌گوید: «بهترین جای مشهد، همین جاست.
هر وقت دلم می‌گیره، سرم رو برمی‌گردونم و گنبد رو می‌بینم.
انگار آبی که روی آتیش ریختند. دلم آرام می‌شود.» تجربه ۲۰
سال شاگردی اطراف حرم را دارد و حسایی برای خودش در این
کار اوستا شده است. از او می‌خواهم که خاطره‌ای از این ۲۰ سال
تعریف کند. می‌گوید تا صبح می‌تواند از زائران خاطره تعریف کند. از سال‌هایی
بگوید که شفا گرفتگان حضرت را روی سرشان می‌گذاشتند و داخل بازار راه
می‌بردند، از کسانی که برای رسیدن به حرم تمام دار و ندار خود را می‌فروشنند
و ... مشتری داخل مغازه می‌شود، پلاک استیلی را انتخاب می‌کند. از فروشنده
می‌خواهد زنجیر نقره برایش بیاورد ولی او در جواب می‌گوید: «وقتی پلاک استیل
خریدی، زنجیر هم استیل بخر که ۵ هزار تومنه، چرا می‌خواهی پول زیاد
برای زنجیر نقره خرج کنی؟» معنی این جمله را وقتی کامل متوجه شدم که چند
دقیقه بعد خطاب به من می‌گوید: «همیشه سعی می‌کنم هوای زائر را داشته
باشم، چون با چشم خودم دیدم، کسانی که تمام دار و ندار خود را فروختند
تا همسر خود را برای زیارت به حرم بیاورند. یک بار یک نفر من را کنار کشید
و گفت که تمام دارایی‌اش گوسفند و مرغ‌هایش بودند که آنها را فروخته تا به
مشهد بیاید. حالا برای خرید انگشتر ۵ هزار تومانی به عنوان سوغات پول ندارد.
می‌خواست تا انگشترها را نصف قیمت حساب کنم، به او گفتم که صاحب مغازه
نیستم ولی با او حرف می‌زنم. خدا روشکر صاحب مغازه هم آدم خوبی بود و نه
تنها انگشترها را نصفه حساب کرد که دوتا اضافی هم برای او داخل پلاستیک
گذاشت.» آخر حرف‌هایش سری تکان می‌دهد و می‌گوید: حیف که ما مشهدی‌ها
قدر حرم آقا را نمی‌دانیم. آدم‌ها از راه‌های دور به مشهد می‌آیند ولی ما خودمان
چند قدم تا حرم فاصله داریم ولی گاهی ماه به ماه به آن سر نمی‌زنیم.

کرایه زائران به حساب امام رضا

«من اگه یک روز نیم اینجا، انگار یک چیزی گم کردم، توی دلم
خالی میشه» ماشینش را با دست به طرف اول خط هل می‌دهد
و ادامه می‌دهد: «من خودم تمام سعی‌ام رو می‌کنم که زائر راضی
باشه. می‌گن اطراف حرم گرون فروشن، خب ۹۹ درصد مغازه‌ها
اجاره هستش و بنده خدا باید برای جبران اجاره میلیونی‌اش
سودش را زیاد کنه، من که به زائرها پیشنهاد میدم برای خرید به
بازارهای محلی‌تر مشهد برن.»
شلوغی اطراف حرم، اذیت کننده نیست؟ جواب می‌دهد: «من
با عشق اینجا کار می‌کنم، شاید بعضی‌ها ترجیح دهند که برای
درآمد بیشتر به خیابان‌های دیگر بروند ولی من که ۸ ساله هست پابند اینجا
شدم، حتی یک لحظه هم به تغییر محیط کارم فکر نمی‌کنم.»
«بگذارید یک خاطره برایتان بگویم. یک‌روز که ون داشتم، درحال جابه‌جایی
زائرها بودم که یک زوج جوان از ماشین پیاده شدند و بدون دادن کرایه رفتند.
دوتا از مسافران گفتند که آقا اینها کرایه ندادند ها! گفتم یا پول نداشتند یا
یادشون رفته که مهم نیست. همونجا رو کردم به حرم آقا و گفتم که امام رضا
جان، کرایه زائرها به حساب شما تا شما هم وقتی که باید به حساب ما برسید،
دستم را بگیرید.»

فرف بز نیم ولی باز هم با دست، کیوسکی را نشان
تی آنها هستند، چرا باید من سرباز حرف بزنم؟!
وغی‌ها با زائران حضرت مواجه می‌شود، نه درجه‌داری که داخل کیوسک نشسته
زنیم. می‌گویند: «خدا روشکر مردم به این مرتبه از آگاهی رسیدند که بدانند، ما آدم
درها ما را به آدم بده برای بچه‌هایشان تبدیل می‌کنند (می‌خندد). دست بچه‌اش را
ی افراد از ما می‌خواهند برای آرام کردن فرزندشان، آنها را بغل کنیم.»
ه هر وقت خلوت می‌شود، دلمان می‌گیرد و آرزو می‌کنیم که شلوغ شود. راستش
دلتان آرام است که در دوران سربازی کار خیری انجام می‌دهید.»
نده که با لهجه خودشان حرف زدند و ما چیزی نفهمیدیم! ولی خب در حد گوش

سه‌شنبه
۲۲ آبان ۱۳۹۶
۲۵ صفر ۱۴۳۹
۱۴ نوامبر ۲۰۱۷
شماره ۱۰۶

بعضی اتفاق‌ها، بعضی آدم‌ها و بعضی از خاطرات در طول زندگی تکرار نشدنی هستند، آنقدر که اثری عمیق در جان ما به جا می‌گذارند، آنقدر که هرچه آن خاطره کهنه و کهنه‌تر شود، اثرش ماندگار و ماندگارتر می‌شود. هر چند ممکن است زمان و تاریخ آن اتفاق یا اسم شخصی را که سخنی شیرین از او شنیده‌ای فراموش کنی؛ اما ردّ زیبایی که در خاطرات از خود به جا گذاشته تا آخرِ بودنت مثل یک خط روشن در میان انبوه تاریکی بلافاصله تو را به خود می‌خواند، کافیتست از آن مکان گذر کنی یا انسانی شبیه به او را بینی و دوباره شیرینی آن خاطره زیر دندانت بیاید! و این مزه‌های شیرین و شهباب‌سنگ‌های خاطره‌ای بارها برای من پیش آمده است. منی که گاه‌گاهی با انسان‌هایی روبرو می‌شوم که قرار است دستشان را بگیرم و ببرمشان به دل تاریخ سرزمینم و از دل این تاریخ پر فراز و نشیب، انسان شریفی را نشانشان بدهم که تا به حال شاید تنها اسمی از او شنیده باشند.

بله، من با جویندگانی سر و کار دارم که اغلب برای اولین بار است که به زیارت حریم حضرت عشق، امام مهربانی‌ها، حضرت اسام رضا(ع) آمده‌اند. آنها مسافرانی از سراسر دنیا هستند که به حرم می‌آیند و من خدمتگزار کوچک این آستان و راهنمای آنها. معمولاً وقتی از ایشان می‌پرسم: شما چرا؟! شما که مسلمان نیستید و اینجا چه کار می‌کنید؟ در جواب از توصیه دوستان و آشنایانی می‌گویند که یک بار از اینجا گذشته‌اند و توصیه کرده‌اند که: «اگر ایران رفتی، حتماً مشهد را در بخشی از سفرت بگنجان و اگر می‌خواهی یک حس روحانی را تجربه کنی و خاطره‌ای به یاد ماندنی از سفرت داشته باشی و به مسجد مشهور شهر سری بزنی...» و اینجاست که من به خود می‌گویم این یک جوینده واقعی ست، پس همراهش می‌شوم تا همراه جان‌های جوینده‌ای بشوم که «دست از طلب ندارند تا کامشان برآید»

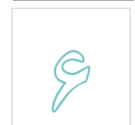
و چه خاطره شیرینی است خاطره آشنایی. آشنایی با قدر مطلق عشق، عشقی که حرمش، حریم آرامش است و مأمن دل‌های پریشان. بعضی وقت‌ها کلمات را کنار گذاشته و می‌گذارم چشم‌ها فقط و فقط تماشا کنند.

این دل‌های جوینده چه زیبا غرق تماشا می‌شوند، آنقدر که دل کنند از آن برایشان دشوار می‌شود. یاد دو بانوی میانسال آمریکایی می‌افتم که اگر می‌توانستند دوست داشتند ساعت‌ها بنشینند و نیایش و راز و نیاز زائرانی را به تماشا بنشینند که به آرامش این حریم پناه آورده بودند. انگار حس زیبایی سبکی‌ای از ظرف وجود زائران لبریز می‌شد و سرریز آن سهم چشم‌های تماشاگر ایشان بود.

دل‌هایشان در جستجوی پرتو آرامش در بین جمعیت زائران، خرامان خرامان به این سو و آن سو می‌دوید. با تمام وجود احساس کردم که این دو جهانگرد را یاری رفتن نیست چرا که این بار نه به رسم ادب که به رسم مهرورزی همچنان که چشم بر فضای روحانی حرم داشتند و رو سوی گنبد شریف، از صحن خارج می‌شدند. نمی‌دانم حس ایشان را هنگامی که حرم را ترک می‌کردند چه بنامم؟ اما مطمئنم سرشار شدن از شوقی درونی، حس مشترک من و ایشان خواهد بود، هر گاه این خاطره زیبا را به یاد بیاوریم.

سه شنبه
۲۳ آبان ۱۳۹۶
۲۵ صفر ۱۳۳۹
۱۴ نوامبر ۲۰۱۷
شمساره ۱۰۶

در مجموعه میهمان‌سرای حضرت رضا(ع) ۵۵ آشپز، کمک آشپز و سر آشپز مشغول طبخ غذا برای زائران هستند، همچنین در کنار این گروه ۸۰ خادم مرد و ۶۰ خادم خانم نیز در این بخش مشغول خدمت‌رسانی به زائران هستند

امام طاغوت ستیزان

روش مبارزه سیاسی ائمه اطهار(ع) با طاغوت‌ها، روشی مبتنی بر عقلانیت دینی بود که در آن ضمن تأکید بر خطوط قرمز شریعت، جمود و تحجر در مواضع و رفتارها جایی نداشت، بلکه آن بزرگواران با رصد فعالیت‌ها و مواضع سیاسی مزورانه دشمن، اقداماتی متناسب با آنها اتخاذ می‌نمودند. خداوند متعال در قرآن کریم در کنار پرستش خویش، طاغوت سبیزی را نیز از ارکان رسالت انبیاء الهی می‌شمرد: «وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ» و همانا در هر امتی پیامبری فرستادیم که [اعلام کند که] خدا را بپرستید و از طاغوت دوری گزینید.

در میان ائمه شیعه(ع)، زندگی سیاسی امام رضا(ع) با مطرح شدن موضوع ولایتعهدی مأمون، نمایشی خاص از جریان عقلانیت شیعی در مبارزات با طاغوت‌های زمان خویش دارد. موضوعی که تحلیل آن می‌تواند هدایت‌گر مبارزات سیاسی با طاغوت‌های زمان باشد.

حقیقت این‌که امام(ع) با شرط نمودن عدم دخالت در امور حکومتی برای قبول ولایتعهدی، از تأیید رفتارهای حکومت مأمون برات جستن، ولی در ضمن، این فرصت را فراهم ساختند تا امت اسلامی از وجود پرپرکت ایشان بهره ببرد. آن گونه که آن حضرت در مدت کوتاه ولایتعهدی فرصتی یافت تا به وظایف آسمانی خویش در هدایت امت اسلامی با فراغ بال بیشتری عمل کند و از جمله، با علما و بزرگان به گفت‌وگوی علمی بنشیند و انحرافات آنان را گوشزد کند. بر گزاردن نماز پرشکوه عید فطر به امامت امام رضا(ع) که مأمون چاره‌ای ندید جز آنکه اقامه نماز را در همان آغاز ممنوع سازد، و نماز باران امام(ع) که به بارش باران انجامید و آتش محبت ایشان را بیش از پیش در دل مشتاقان شعله‌ور ساخت، از فعالیت‌های این دوره است.

با این حال امام(ع) در این مسیر از خرده‌گیری‌ها و نکوهش بعضی افراد ساده‌دل و مقدس‌نمای شیعه به دور نبود و برای رفع استبداد و کونه‌نظری‌های آنان، موضوع ولایتعهدی خویش را با موضوع وزارت و مسئولیت اقتصادی حضرت یوسف(ع) در حکومت فرعون مصر مقایسه می‌نمودند. همچنین امام رضا(ع) در پاسخ «محمد بن عرقه» که دلیل قبول ولایتعهدی را پرسید؟

لقمه نانی متبرک

احداث شد. هزینه‌های میهمان‌سرای حضرت از محل عواید موقوفات و نذورات مربوطه تأمین می‌شود و هم‌اکنون روزانه بیش از ۲۰ هزار نفر زائر و خادم در میهمان‌سرای حضرت رضا(ع) پذیرایی می‌شوند که در روزهای پایانی دهه آخر صفر، تمام زائران پیاده میهمان سفره حضرت خواهند شد.

۲۹ واقف، ۹۷ رقبه وقفی شامل مزرعه، قنات، باغ، زمین، چاه آب، منزل و مغازه را در شهرهای مشهد مقدس، چناران، گرگان، تربت‌جام، گرگان، یزد، بابل، خوی،

تربت حیدریه، کاشمر، قوچان، نیشابور و اردبیل وقف آستان قدس رضوی کرده‌اند تا تمامی و یا بخشی از درآمد این موقوفه‌ها صرف میهمان‌سرا و اطعام زائران حضرت شود که بیش‌ترین این موقوفات در شهرستان مشهد و چناران می‌باشد. از جمله غذاهایی که در میهمان‌سرای حضرت رضا(ع) طبخ می‌شود می‌توان از خورش‌های قیمه، قورمه‌سبزی، کدو، بادمجان، کرفس، فسنجان، سیب‌آلو، چلوگوشت و کباب یاد کرد که برخی از این غذاها فصلی است.

در مجموعه میهمان‌سرای حضرت رضا(ع) ۵۵ آشپز، کمک آشپز و سرآشپز مشغول طبخ غذا برای زائران هستند، همچنین در کنار این گروه روزانه ۸۰ خادم مرد و ۶۰ خادم خانم نیز در این بخش مشغول خدمت‌رسانی به زائران هستند. شیفت کاری نیروهای آشپزخانه که وظیفه اصلی آنها طبخ غذا است از ساعت ۶:۳۰ صبح شروع می‌شود و تا شب نیز ادامه دارد، دلیل طولانی بودن این بازه بخاطر آن است که میهمان‌سرای حضرت برای دو وعده غذایی ناهار و شام تدارک غذا می‌بیند.

عموم زائرانی که دعوت‌نامه میهمان‌سرای حضرت را دریافت کردند، برای صرف ناهار از ساعت ۱۱:۳۰ تا ۱۴ و در وعده شام نیز از ساعت ۱۹ تا ۲۱ می‌توانند بسته به یکی از دو میهمان‌سرای حضرت مراجعه نمایند.

به پابوس حضرت می‌رویم

❦ رواق دارالضیافه

رواق دارالضیافه از طرف شرق به صحن آزادی، از طرف جنوب به دارالسعاده و از سوی غرب به گنبد الله‌وردیخان ارتباط دارد. تا دهه‌های گذشته از این رواق به عنوان محلی برای پذیرایی از میهمانان حرم مطهر رضوی استفاده می‌شده است. این رواق هم اکنون مسیر تشرّف خانم‌ها به حرم مطهر است. رواق دارالضیافه پس از پیوستن به رواق گنبد الله‌وردیخان به روضه منوره می‌رسد.

❦ رواق دارالسرور

دارالسرور مسیر اصلی تشرّف برادران به حرم مطهر از صحن آزادی است. در این رواق دو در طلایی نفیس وجود دارد که به دارالسعاده و دارالسلام باز می‌شود. این رواق تا ۶۰ سال پیش، آبدارخانه حرم مطهر رضوی بوده است. دارالسرور از طریق رواق دارالسلام با روضه منوره ارتباط دارد.

❦ رواق دارالسلام

این رواق از سویی غرب با در زرین نفیسی به رواق دارالحفاظ و از شمال با دو راهرو به گنبد حاتم‌خانی و از سمت شرق با در طلای نفیس دیگری به رواق دارالسرور می‌پیوندد. رواق دارالسلام، به روضه منوره می‌پیوندد. قدیمی‌ترین لوستر حرم مطهر با قدمت ۲۰۰ ساله اینجا، در دارالسلام قرار دارد.

❦ چه ببینیم؟

مسیر تشرّف از ورودی شیخ حرعاملی به روضه منوره دیدنی‌هایی هم دارد. بخشی از این دیدنی‌ها، جزو بناهای تاریخی حرم مطهر هستند و بخشی از آنها بناهایی که در روزگار معاصر به این مجموعه اضافه شده‌اند.

❦ صحن کوثر

صحن کوثر یکی از دو صحنی است که به صورت قرینه در دو سوی صحن جامع رضوی بنا شده‌اند. صحن کوثر ۱۵ هزار مترمربع وسعت دارد. نمای صحن کوثر از سنگ، آجر و کاشی معرق است. این صحن با کاربری عبادی-مذهبی ساخته شده و تمام کاشی‌های آن مزین به نام مبارک حضرت فاطمه(س) است. در ضلع جنوبی صحن کوثر بنای اداری معاونت اماکن متبرکه و امور زائرین آستان قدس رضوی قرار دارد. ورودی موزه‌های حرم مطهر رضوی هم در همین صحن است. سرویس‌های بهداشتی شماره ۴ مجموعه حرم مطهر هم در حاشیه خروجی همین صحن قرار دارد.

❦ برج ساعت صحن آزادی

«برج ساعت» اصطلاحی است که درباره جایگاه قدیمی‌ترین ساعت حرم مطهر بر بام ایوان جنوبی صحن آزادی استفاده می‌شود. قدیمی‌ترین ساعت حرم مطهر بر روی این برج نصب است. این ساعت یک ساعت هندلی انگلیسی است که البته حالا برقی شده. این ساعت پیش از این روی ایوان غربی صحن عتیق قرار داشته که بعدها به خاطر عدم استحکام بام ایوان صحن عتیق، ساعت به ایوان جنوبی صحن آزادی منتقل شده است. در ایوان غربی صحن عتیق هم پس از مرمت خرابی‌ها، برج ساعتی مشابه برج ساعت صحن آزادی بنا شده و یک ساعت آلمانی در آنجا نصب شده است. آن ساعت که توسط واقفی به نام «عبدالحسین معاون» وقف حرم مطهر رضوی شده، به «ساعت معاون» مشهور است.

❦ رواق دارالحجه

دارالحجه در زیر صحن انقلاب اسلامی قدیمی‌ترین صحن حرم مطهر رضوی بنا شده است و دو ورودی آن در دو طرف مسیرهای تشرّف به حرم مطهر قرار دارد. یکی در بست نواب صفوی پشت ایوان نقاره‌خانه و دیگری در بست شیخ طوسی و پشت ایوان غربی صحن عتیق(ایوان ساعت). کار ساخت رواق دارالحجه در زیر تاریخی‌ترین صحن حرم مطهر بویژه در زیر ایوان تاریخی نقاره‌خانه و ایوان ساعت، از شاهکارهای مهندسی و معماری است که توسط آستان قدس رضوی انجام شده است. رواق دارالحجه نزدیک به ۷ هزار متر مربع وسعت دارد. دو ورودی اصلی این رواق در بست شیخ طوسی و بست شهید نواب صفوی قرار دارد. در سطح اماکن متبرکه رضوی، دارالحجه از جمله رواق‌هایی است که در آن، قبله با سوی زیارت هم‌راستا می‌شود.

فاطمه روحانی: در مشاهد مبارکه، رسم است که زائران، از پایین پای حضرات(ع) وارد شوند و بالای سر ایشان نماز بگزارند. ورودی شیخ حرعاملی (شهید نواب صفوی)، ورودی پایین پا، در حرم مطهر رضوی است. این ورودی نزدیکترین مسیر را هم به روضه منوره دارد.

ورودی صحن کوثر نیز در نزدیکی ورودی بست شیخ حرعاملی قرار دارد. زائرانی که از صحن کوثر وارد حرم مطهر می‌شوند برای تشرّف به روضه منوره باید وارد همان مسیری بشوند که زائران ورودی از بست شیخ حرعاملی در آن قرار دارند. با عبور از ورودی شیخ حرعاملی، نمایی از ایوان «نقاره‌خانه» صحن انقلاب اسلامی و «برج ساعت» سردر صحن آزادی پیش روی زائران قرار می‌گیرد.

از این ورودی تا سردر ایوان نقاره‌خانه (که ایوان شرقی صحن انقلاب اسلامی است) بست شهید نواب صفوی نام دارد. زائران برای تشرّف از پایین پای حضرت، باید وارد صحن آزادی بشوند.

از ورودی شیخ حر عاملی تا صحن آزادی هم فضای باز پیرامونی صحن‌ها است که ایستگاه خودروهای برقی حمل زوار ناتوان نیز هست.

—مسیر عمومی: ورودی شیخ حر عاملی(اصلی)/ورودی صحن کوثر(فرعی)/صحن آزادی

—مسیر برادران: صحن آزادی/دارالسرور/روضه منوره

—مسیر خواهران: صحن آزادی/دارالسعاده/روضه منوره

❦ ویژگی‌های زیارتی و تاریخی:

- تشرّف از کوتاه‌ترین مسیر به روضه منوره
- ملاقات با برج ساعت صحن آزادی و قدیمی‌ترین ساعت حرم مطهر
- آشنایی با صحن آزادی که پس از صحن انقلاب اسلامی (صحن عتیق) قدیمی‌ترین صحن حرم مطهر رضوی است
- مشاهده ایوان طلای صحن آزادی

❦ صحن آزادی

سنگ‌بنای صحن آزادی در روزگار فتحعلی‌شاه قاجار(حوالی ۱۲۳۳ قمری) با الهام از معماری صحن عتیق گذاشته شده است. این صحن با ۸۱ متر درازا و ۵۱ متر پهنا، از لحاظ قدمت دومین صحن حرم مطهر رضوی پس از صحن عتیق است. رواق‌های دارالضیافه، دارالسعاده و دارالسرور در غرب، بست شیخ حر عاملی در شمال و رواق امام خمینی(ره) در جنوب صحن آزادی قرار دارند. صحن آزادی از شرق به خیابان شهید نواب صفوی راه دارد. این صحن چهار ایوان قرینه یکدیگر دارد. ایوان غربی صحن آزادی که به «ایوان طلا» هم مشهور است «باب‌السعاده» نام دارد. این ایوان به همت عضدالملک (که طومار عضدالملکی هم در دوره تولیت او تهیه شده) در روزگار ناصرالدین شاه، طلاکاری شده است. ایوان باب‌السعاده ۲۰ متر ارتفاع، ۱۵ متر درازا و ۷ متر عرض دارد.

ایوان قرینه باب‌السعاده، در شرق صحن، ایوان «باب‌السلام» است و دو راهرو در دو طرف ورودی اصلی ایوان قرار دارد که «بست شیخ حرعاملی» نام‌گذاری شده است.

صحن آزادی دو ایوان دیگر هم دارد. ایوان شمالی صحن که «باب‌الحکمه» خوانده می‌شود و ایوان قرینه آن در جنوب صحن که برج ساعت(قدیمی‌ترین ساعت حرم مطهر) روی بام آن قرار دارد.

صحن آزادی هم مانند صحن انقلاب اسلامی سقاخانه داشته است. این سقاخانه که نمای ایوان طلا و روضه منوره را از ورودی‌های صحن، مخدوش می‌کرده، در ۱۲۷۱ شمسی تخریب شده و بجای آن، حوضی در وسط صحن قرار گرفته است.

از صحن آزادی سه ورودی به روضه منوره وجود دارد. ورودی‌های رواق دارالسعاده و رواق دارالضیافه در اختیار خواهران برای تشرّف به روضه منوره است و ورودی رواق دارالسرور در اختیار برادران قرار دارد.

❦ رواق دارالسعاده

رواق دارالسعاده ورودی اصلی صحن آزادی به روضه منوره است. قدمت این رواق هم به دوره قاجار می‌رسد. بر دیواره این رواق کتیبه‌ای وجود دارد با ابیاتی از قصیده «میرزا محمد کاظم صبور» ملک الشعرای آستان قدس رضوی و پدر ملک الشعرای بهار. رواق دارالسعاده از طریق رواق حاتم‌خانی با روضه منوره ارتباط دارد.

چه شخصی؟

مرواریدی بر تاج زمان و نقطه‌ای

درخشان بر پیشانی فضیلت

وارد صحن انقلاب اسلامی یا همان صحن سقاخانه که بشوید، در گوشه شمال شرقی، سردر یکی از ورودی‌ها نوشته شده است مقبره شیخ حرعاملی... برای اینکه وارد مقبره این عالم وارسته بشوید، باید چند پله پایین بروید. آن پایین که شاید برای بیش از ۱۰۰ نفر فضا نباشد، چشمتان به نیم ضریحی می‌افتد که شیخ در پس آن و در جوار امام هشتم(ع) آرامیده است.

شیخ محمد بن حسن حر عاملی معروف به شیخ حرعاملی از علما و فقهای شیعه و راویان حدیث در قرن ۱۱ هجری است که در محضر اساتید بزرگی همچون علامه مجلسی و فیض کاشانی پرورش یافته است.

شیخ حرعاملی از نوادگان حربن یزید ریاحی است که نسبش با ۳۵ واسطه به ایشان بر می‌گردد. این عالم فرزانه مقدمات علوم دینی و ادبی را در زادگاهش مشغره لبنان فرا گرفت، سپس ادبیات عرب، فقه، حدیث، رجال و دیگر فنون علمی و ادبی را در منطقه جبع لبنان نزد علمایی همچون حسین بن حسن ظهیری و زین الدین بن محمد نوه شهید ثانی تکمیل کرد و از آنان اجازه نقل حدیث گرفت. شیخ حرعاملی پس از چهل سال اقامت در این منطقه، در سال ۱۰۷۳ هجری قمری رهسپار مشهد شد و ۳۱ سال در این شهر به تدریس و تألیف پرداخت.

وی پس از سیدحسین موسوی عالی در بخشی از حرم مطهر رضوی که خود از آن به «القبه الکبیره الشریفیه» یاد کرده است، تدریس می‌کرد.

شیخ حرعاملی در سال ۱۰۹۸ هجری قمری در راه بازگشت از چهارمین سفر حج به اصفهان رفت و شاه سلیمان صفوی به توصیه علامه مجلسی او را به شیخ الاسلامی مشهد منصوب کرد.

شیخ الاسلام، بالاترین منصب دینی شیعی در دوره صفوی و پس از آن تا دوره پهلوی بود که محمداقار مجلسی و شیخ بهایی در اصفهان، حرعاملی در مشهد و ملا محمدطاهر قمی در قم را می‌توان پرنفوذترین شیخ الاسلام‌ها دانست.

شیخ حرعاملی همچنین از فقیهان برجسته اخباری است که آثار او مطابق آنچه که در کتاب امل الآمال آمده، شامل ۲۴ کتاب و رساله است که مهم‌ترین اثر حدیثی او تفصیل وسایل الشیعه‌الی تحصیل مسائل الشریعه دربرگیرنده اجتهادها و فتاوی او بر پایه اخبار در مسائل فقهی است.

کتاب شریف وسائل الشیعه که طی بیست سال به نگارش درآمده، شامل حدود ۳۶ هزار روایت درباره احکام شرعی، واجبات، محرمات، مستحبات و آداب است و روایات آن برگرفته از مجموعه‌های روایی معتبر شیعه است که در حال حاضر وسائل الشیعه از ارکان اصلی استنباط احکام شرعی و اجتهاد در حوزه‌های علمیه شیعیه به شمار می‌آید و در تمام درس‌های خارج فقه روایات آن نقل و مورد استناد قرار می‌گیرد. سرانجام شیخ حرعاملی در روز ۲۱ رمضان سال ۱۱۰۴ هجری قمری در ۷۱ سالگی در مشهد درگذشت و در ضلع شمال شرقی صحن انقلاب اسلامی به خاک سپرده شد و مزارش بواسطه همجسوری با حضرت امام رضاع(ع) و نیز خدمات ارزنده او به زیارتگاه صدها زائر حرم نورانی رضوی تبدیل شده است.

علامه امینی در کتاب ارزشمند «الغدير» در باره شیخ حر عاملی می‌فرماید: «او مرواریدی بر تاج زمان و نقطه‌ای درخشان بر پیشانی فضیلت است. هر گاه در پی شناخت ایشان برآیی، ایشان را آگاه به هر فنی خواهی یافت. جملات مدح و ستایش در معرفی او ناتوانند. گویا او تندیس علم و دانش و ادب و تجسم فضل و کمال است. از آثار او، نگارش احادیث ائمه اهل‌بیت(ع) در اثبات امامت و نشر فضایل و جمع آوری احکام و حکمت‌ها و مدح و ستایش آنان است و تألیفات ارزشمندش یاد او را جاودان ساخته است.» مرحوم شیخ‌عباس قمی نیز درباره او می‌گوید: «محمّدبن حسن‌بن علی مشغری(شیخ حر) شیخ محدثان، عالم، فقیه و محدث جلیل‌القدر صاحب مکارم و فضایل و صاحب تألیفات مفید و گرانبدری است. او صاحب «رسائل» است که جامع و کامل است و ساحلی ندارد؛ و با تألیف آن بر مسلمانان منت نهاد.»

سه‌شنبه
۲۳ آبان ۱۳۹۶
۲۵ صفر ۱۳۳۹
۱۴ نوامبر ۲۰۱۷
شماره ۱۰۶

عزاداری دهه آخر صفر در حرم مطهر امام رضا (ع)

عکس: مسعود نوذری

یادگاری از قدیمی ترین سنگ قبر مطهر امام رضا (ع)

یکی از توصیه‌هایی که در منابع روایی و دینی ما به آن تأکید شده، آن است که وقتی به سفر می‌روید برای دوستان و آشنایان هدیه‌ای به عنوان سوغات ببرید.

اگر در دهه آخر صفر و ایام شهادت حضرت رضا (ع) این فرصت برای شما پیش آمد تا به مشهد مقدس سفر کنید و به زیارت حضرت رضا (ع) مشرف شوید، چه بهتر است که این هدیه و سوغات رنگ و بویی امام رضایی داشته باشد تا هر بار با دیدن آن یاد و خاطره این سفر معنوی برای شما و دیگران زنده شود.

یکی از بهترین پیشنهادها برای سوغاتی فرهنگی و معنوی «نقش برجسته قدیمی ترین سنگ مضع شریف حضرت رضا (ع)» است.

این سوغات معنوی را می‌توانید در دو سایز متوسط به عنوان تندیس و در ابعاد ۲۵ در ۱۵ سانتی‌متر، به قیمت ۱۵۰ هزار ریال و در اندازه کوچک به صورت تابلو، در اندازه ۲۰ در ۱۲ سانتی‌متر و با قیمت ۱۱۰ هزار ریال از مرکز عرضه محصولات فرهنگی و هنری موسسه آفرینش‌های هنری آستان قدس رضوی واقع در ابتدای باب الجواد (ع) حرم مطهر خریداری کنید.

شاید برایتان جالب باشد که بدانید قدیمی ترین سنگ مزار امام رضا (ع) مربوط به قرن ششم هجری قمری است که از نفایس بسیار ارزشمند موزه آستان قدس رضوی محسوب می‌شود. جنس این سنگ مرمری که اندازه اصلی آن در ابعاد ۲۰ در ۴۰ سانتی‌متر و به قطر ۶ سانتی‌متر است، در اوایل قرن ششم بر مزار امام (ع) نصب شده است.

سه کتیبه در حاشیه سنگ و یک کتیبه در سطح مجرای شکل آن به خط کوفی شکسته نقش بسته و بر سطح این سنگ جدید علاوه بر کلمات مقدس و الهام بخش تاریخ ولادت و شهادت امام هشتم (ع) حک شده است.

واقفانی که در گریه‌های عزاداران شریک هستند

شاید برایتان جالب باشد که بدانید بیشترین درآمد موقوفات ایران طبق نیت واقف برای پاسداشت شاعر دینی و نشر معارف اسلامی مانند برگزاری مراسمات جشن و سرور، سوگواری، ساخت مساجد و تجهیز آنها، ساخت تکایا و حسینیه‌ها، چاپ و نشر قرآن کریم هزینه می‌شود. حدود ۶۰ واقف نیکو سیرت، تمامی یا بخشی از اموال خود را جهت روضه و تعزیه‌خوانی ائمه اطهار (ع) وقف آستان مقدس حضرت رضا (ع) کرده‌اند که برخی از این وقف نامه‌ها مربوط به برپایی مراسم عزاداری و سوگواری در دهه آخر صفر است.

موقوفه‌های «مرحوم محمد حسین الشریف»، «اسید علی فرزند سید اسماعیل»، «امام وردی خان بیات مختاری و ابجی سلطان همسر وی»، «فضل الله خان وزیر نظام، متولی باشی آستان قدس رضوی»، «میرزا محمد حسین حسینی عضدالملک»، «میرزا محمد مهدی نوائی لشکرنویس»، «مهدی قلی خان قزایی» و «آیت الله واعظ طبسی» برخی از واقفانی هستند که موقوفاتی را جهت تعزیه‌خوانی حضرت سیدالشهدا (ع) و حضرت رضا (ع) در دهه آخر صفر وقف این آستان مقدس کرده‌اند.

از میان ۱۵ موقوفه‌ای که واقفان تمامی یا بخشی از مایملک و اموال خود را به منظور تعظیم و ترویج شعائر مذهبی و تقویت مبانی دینی، جهت تعزیه‌داری دهه آخر صفر وقف آستان مقدس حضرت رضا (ع) کرده‌اند، در ۹ موقوفه ذکر شده بخش مشخصی از عواید این موقوفات برای برپایی مجالس عزاداری و تعزیه‌خوانی در شهر مشهد به ویژه حرم مطهر رضوی اختصاص داده شده است.

در پنج موقوفه نیز آمده است که بخش مشخصی از عواید موقوفات وقف شده جهت تعزیه‌خوانی در شهرهای استان کرمان هزینه شود و موقوفه امام وردی خان بیات مختاری و همسرش برای تعزیه‌خوانی و عزاداری در شهرستان نیشابور وقف آستان مقدس حضرت رضا (ع) شده است.

زائران خردسال با «گل نجمه» به زیارت می‌روند

در بین عموم زائرانی که برای زیارت به حرم مطهر حضرت رضا (ع) مشرف می‌شوند، کودکان به عنوان زائران خردسال این امام همام جایگاه ویژه‌ای را دارند.

انتشارات آستان قدس رضوی (به نشر) برای نخستین بار کتاب زیارت‌نامه امام رضا (ع) برای کودکان را با عنوان «گل نجمه» در ۲۴ صفحه و در قطع رقی با شمارگان ۱۵۰۰ نسخه و به قیمت ۷۰ هزار ریال برای این گروه سنی منتشر کرده است.

کودکان می‌توانند این زیارت‌نامه را که توسط مجید ملامحمدی نوشته شده است را در جای جای حرم این امام مهربان بخوانند و از او بخواهند دست‌های کوچکشان را به خداوند بزرگ برسانند. «امام مهربان»، «سلام»، «زائر بهشتی»، «اسم او رضا (ع)»، «خداحافظی»، «شهادت»، «او هم‌نشین ماست»، «با اجازه شما»، «اذن دخول»، «بال‌های قشنگ»، «صلوات خاصه»، «یک دنیا شوق»، «امین‌الله»، «آخرین زیارت»، «حرف‌های دل‌نشین» و «جایزه» عناوین بخش‌های این کتاب است. در پشت جلد این کتاب آمده است: «من یک زیارت‌نامه هستم؛ زیارت‌نامه کوچکی که برای تو نوشته شده است. تو اینجا میهمان امام رضا (ع) شده‌ای و می‌خواهی با خواندن من، از او بخواهی دست‌های کوچکت را به خدای بزرگ برسانی و قلب مهربانت را از نور ایمان و دانایی پر کنی. سلام دوست عزیز، من از دیدن تو چقدر خوشحالم! به حرم با صفای امام غریبان خوش آمدی!»

علاقه‌مندان برای تهیه این کتاب و مشاهده و تهیه سایر محصولات انتشارات آستان قدس رضوی می‌توانند به نشانی اینترنتی www.Behnashr.com یا فروشگاه‌های سطح شهر مشهد و نمایندگی‌های سراسر کشور مراجعه کنند؛ همچنین سامانه پیامکی به شماره ۳۰۰۳۲۰۹ یا کانال اطلاع‌رسانی به‌نشر به آدرس [@behnashr](mailto:behnashr) نیز از دیگر راه‌های برقراری ارتباط با این انتشارات است.

دوشنبه
۲۲ آبان ۱۳۹۶
۲۴ صفر ۱۴۳۹
۱۳ نوامبر ۲۰۱۷
شماره ۱۰۶

فهرست

دفتر مرکزی: مشهد بلوار سجاد نبش سجاد ۱
تلفن: (۰۵۱) ۳۷۶۸۵۰۱۱ (خط ۹)
پتایمک: ۲۰۰۰۷۳۷۷۸

مسابقه شماره ۱

بر اساس مطالب درج شده در ویژه نامه «شماره ۱۰۶ سلام»
به سؤال زیر پاسخ دهید.

آیا در حرم مطهر رضوی برای زائران و خدام میهمانسرا وجود دارد؟

(۱) میهمانسرای ضلع شمالی بست شیخ حرعاملی

(۲) میهمانسرای غدیر

(۳) میهمانسرای ضلع شمالی بست شیخ حرعاملی و صحن غدیر

(۴) در داخل حرم مطهر میهمانسرا وجود ندارد.

برای شرکت در این مسابقه و بهره‌مندی از جوایز معنوی و فرهنگی آن به نکات زیر توجه فرمائید.

۱- گزینه صحیح را به همراه نام و نام خانوادگی و شماره مسابقه به سامانه پیامکی ۳۰۰۷۳۷۷۸ ارسال فرمایید.

مثال: ۴ سید سجاد هاشمی مسابقه شماره ۱

۲- برای کسب اطلاع از نتایج از طریق کانال تلگرامی «هفته نامه سلام» اقدام نمایید. برای این کار ابتدا لازم است در کانال زیر عضو شوید.

▶ t.me/salamimam_reza

